

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Noortegarantii tugisüsteem NGTS

Kaasrahanud
Euroopa Liit

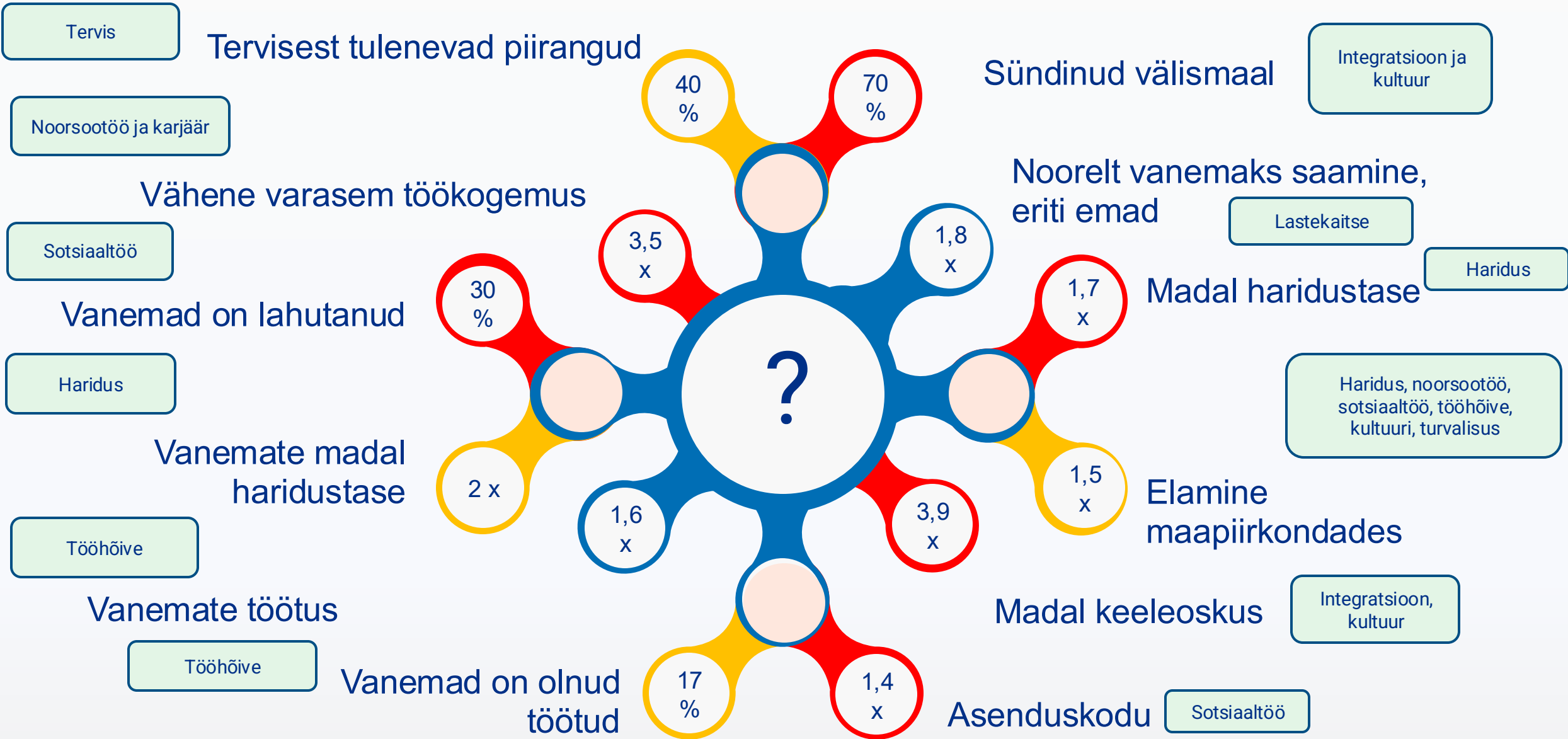
Eesti
tuleviku heaks

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Riskitegurid

Kaitsetegurid

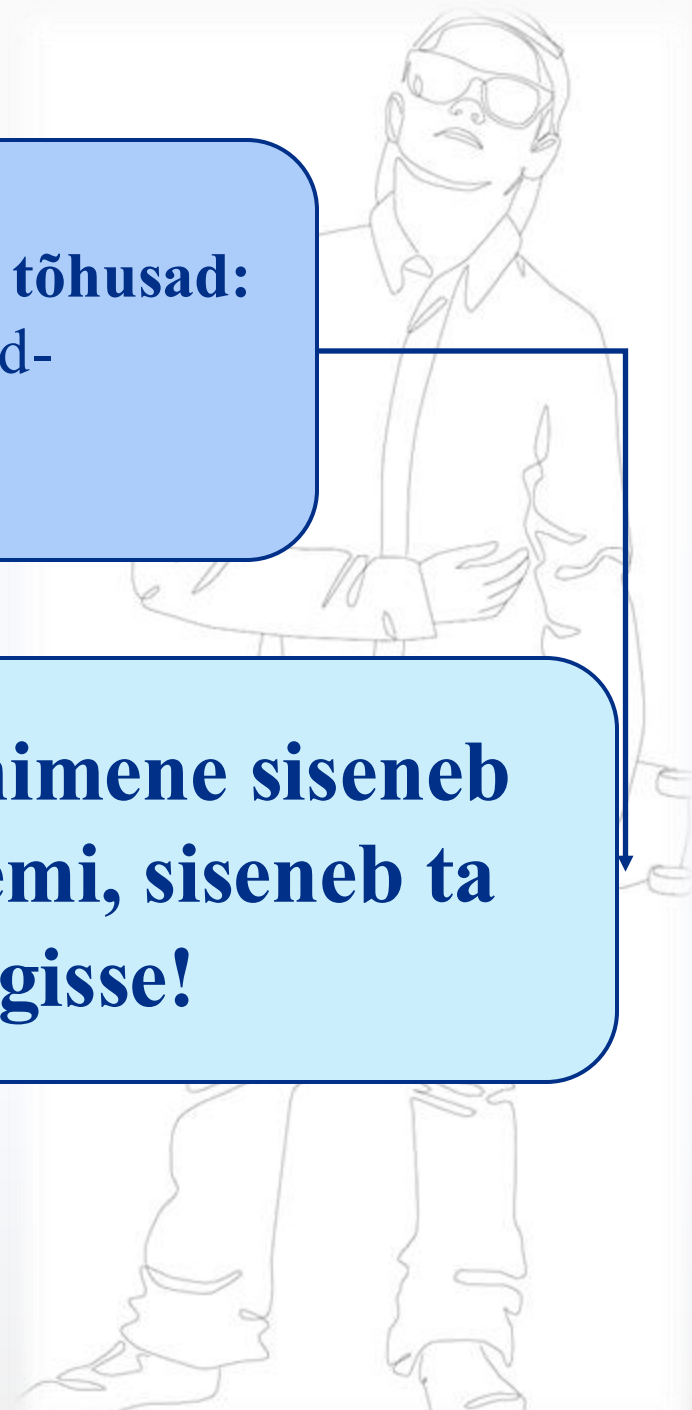

Standardlahendustest enam ei piisa ja need ei ole tõhusad:

Noorte toimetuleku mehhanismid varieeruvad-
neid ei saa käsitleda homogeense grupina.

**Me ei räägi enam, et tegemist
on vaid tööhõive või hariduse
probleemiga.**

**Kui noor inimene siseneb
ühte süsteemi, siseneb ta
kõigisse!**

Noortegarantii tugisüsteem

Juhtumikorralduslik meede peamiselt **16–29-aastastele noortele**, kes on haridus- ja tööalastes üleminekutes või NEET-olukorda sattumise riskis noortele suunatud **näidustatud sekkumine**, mida rakendatakse kohaliku omavalitsuse tasandil **noore individuaalsete vajaduste hindamise alusel** ning mille eesmärk on toetada noore naasmist haridusse, tööturule või muusse eesmärgipärasesse tegevusse.

Näidustatud tähendab siinkohal, et see on suunatud noortele, **kellel on suurem risk probleemi kujunemiseks või on probleem juba osaliselt ilmnunud** ja NGTS, kui sekkumine aitab ennetada probleemi edasist süvenemist ja muude seotud probleemide tekke vältimist.

Hoolduskohustusega noored

Õigusrikkumise taustaga noored

Terviseprobleemidega noored

Vähese keelesokusega noored

Madala haridustasemega noored

Pikaajalised töötud noored

Eesti noortegarantii tegevuskava loogika

Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium

Haridus- ja Teadusministeerium

Sektorite vaheline ühine koordineerimine

Integreeritud
lähenemine

Noorte
süsteemne ja
valdkondadeülene
kaasamine ja
sujuv
noortekeskne
toetussüsteem

Kaardistamine

Noortegarantii tugisüsteem (noorte heaolu spetsialistid)

Noorteseire

Üldine
statistika

Ennetus

Noortevaldkonna
võimalused (7-26
aastastele)

Hariduse
tugisüsteemid

Varasema töökogemuse ja
mitteformaalse hariduse
arvestamine üldhariduses

Karjääriteenused (TK)

Väljalangemise
ennetus

Sihtgrupini
jõudmine

Mobiilne
noorsootöö

Ühine
kommunikatsioon

Noorteinfo

Kohalikud ja
riiklikud toetus
võimalused

Noorsootöö

Sotsiaaltöö

Tööhõive ja karjäär

Kultuurivaldkond

Siseturvalisus

Haridusvaldkond

Tervisevaldkond

Erinevate
valdkondade
teernusepakujad

Koostöömodel:

https://sotsiaalkindlustusamet.ee/sites/default/files/documents/2023-02/Koost%C3%B6%C3%B6model%20KOVidele_0.pdf

Kontekst: <https://www.mkm.ee/en/work-and-equal-opportunities/employment/youth-employment>

Noortegarantii tugisüsteemi areng

Millist murekohta me lahendame?

Ennetada haavatavas olukorras sihtrühmas 16-29-aastaste noorte NEET-olukorda sattumist või selle süvenemist

Kes on **potentsiaalselt abi/tuge vajavad** noored?

Noorte toevõimaluse teadlikkuse tõstmine, sh **valmisoleku tõstmine** abi/tuge vastu võtta

Valdkondadeülese võrgustiku potentsiaali esiletoomine

Toe lisavajadus inimressursi (NHS) näol tagamine, **kompetentside** selgumine

Pidev õppiv poliitika: toimimise ja mõjususe hindamine- **mis toimib ja mis mitte?**

Lastekaitse
juhtumid 30%

Õppimiskohustuse
reform (al 16a)

Kutsehariduse reform (sh
ettevalmistav õppe)

Riskiolukorra
mõjude leevendamine
(nt keeleoskus, hoolduskohustus)

Mis potentsiaali omab noorte heaolu spetsialist?

Ennetustöö valdkonnad

NOOR

NOOR (näidustus tekkinud)

- Hindab noore abi/toevajadust
- Loob usaldusliku kontakti ja toetab järjepidevalt
- Noortekesksus: töötab individuaalselt NEET-riskis ja olukorras noortega
- „Tõlgib” toetavaid tegevusi (tugisüsteeme) noorele arusaadavaks
- Vajadusel nügib ja seob noort teenustega

Noort võimestavad/ toetavad valdkonnad (haridus, sotsiaaltöö, siseturvalisus, noorsootöö, töö, karjäär, lõimimine, kultuur)

NHS (min 1,0)

KOV

- Arendab noortele suunatud süsteeme ja teenuseid
- Toob andmepõhiselt ja virtuaalselt esile NEET-riskis ja -olukorras noorte olukorra
- Koordineerib koostööd ja loob/hoiab tugivõrgustikke
- Annab sisendit strateegiate ja teenuste kujundamisse

Peamised andmebaasid

**Potentsiaalselt koolist
väljakukkujad**
Haridusseadus

Al 16.a (ATV->13)

STAR/ NGTS:

**noored, kes ei ole ühegi
süsteemiga seotud ja võivad
potentsiaalselt abi vajada**
Sotsiaalhoolekande seadus

+ noorsootööseadus + strateegiad

**Alaealised/
õppimiskohuslased, kes ei
ole üheski kooli nimekirjas**
Haridusseadus

Al 16.a

Tegevuste positiivne mõju

1

Noori märgatakse
varem

2

Noorteni jõutakse
paremini ja
kiiremini

3

Personaalne ja
järjepidev
juhtumitöö

4

Noorel on kindel
inimene, kelle poole
pöörduda

5

Võrgustikutöö on
muutunud
tugevamaks

6

Teenused on
noorekesksemad
ja paindlikumad

7

Väheneb risk
haridusest, tööturust
ja kogukonnast
kõrvale jääda

8

Paraneb KOVi enda
võimekus ja
töökorraldus

9

Väheneb teiste
spetsialistide
koormus

NEET - olukorras noored

Ülevaade põhineb Noortegarantii tugisüsteemi (NGTS) andmetel.

78

omavalitsust
liitunud NGTS-iga

3616

NGTS menetlust
(seisuga
31.07.2026)

1486

teenusele
sisenenud noori
2025. a

253

teenusele
sisenenud noori
28.05.2026. a

12 476

noort 17. seires

Kes on NGTS-i 17. seire noored?

Seire periood 15.03.2026–14.10.2026 (seisuga 01.06.26) · kõik 78 Eesti kohalikku omavalitsust

12 476 noort seires

981 rahvusv. kaitse saajat

Vanus ja sooline jaotus

51% mehed

49% naised

21,3 keskmine vanus

14% noortest (1714) olid alaealised

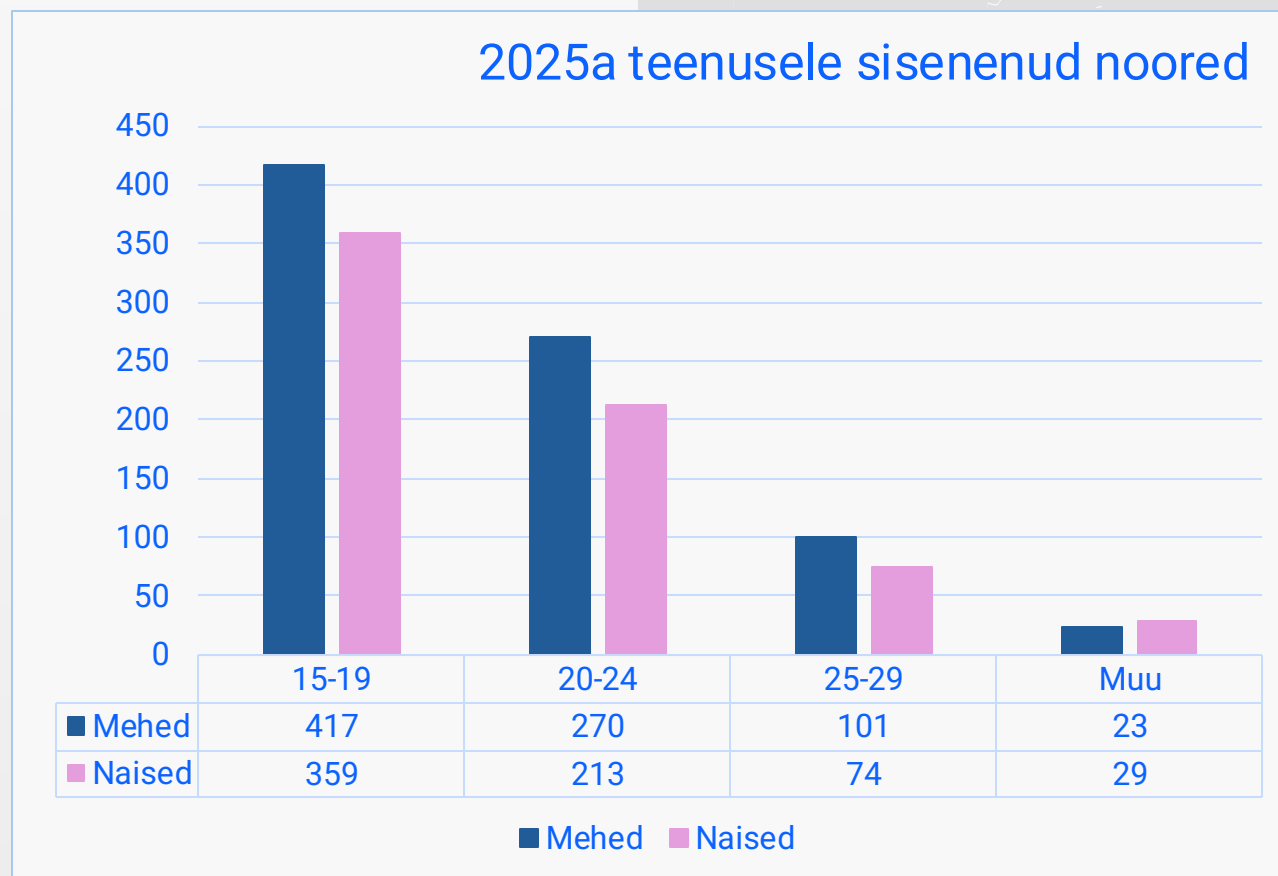
981 noort ehk 8% seirest on rahvusvahelise kaitse saajad

Kõrgeim omandatud haridustase

Haridustase teadmata		30%
Põhikooli haridus		27%
Gümnaasiumi haridus		25%
Kutseharidus		14%
Kõrgharidus		5%

46% noortest puudub varasem töökogemus

Teenusele jõudnud noored

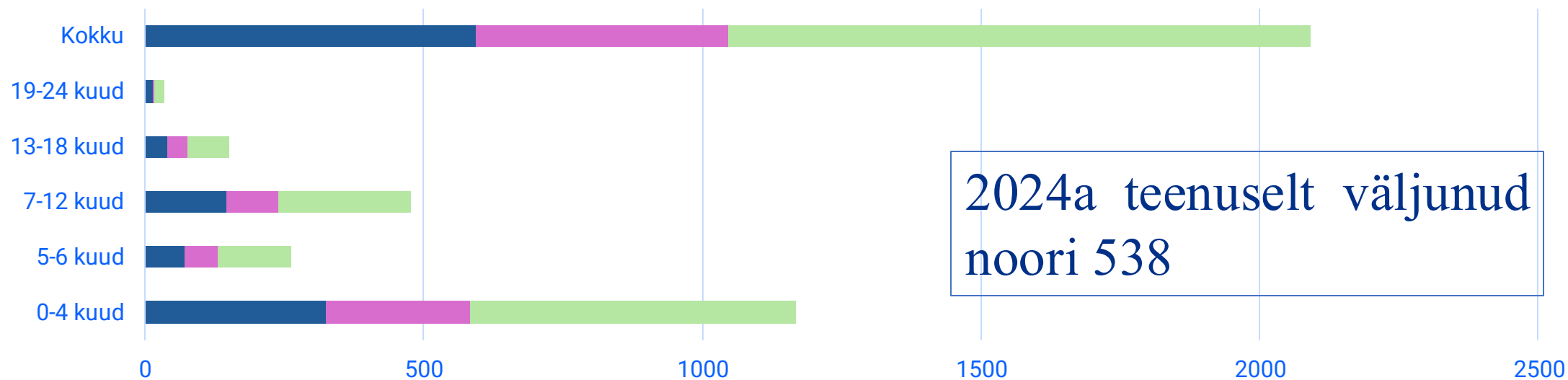

Kokku sisenes ATV
andmete põhjal 1486 noort

2024a sisenenute arv 1396

Teenuselt väljunud noored

2025a teenuselt väljunud noored

Räägime selgest vastutusest ja rollidest

- Mille eest vastutab koordinaator?
- Mille eest vastutab noorte heaolu spetsialist?
- **Mis on omavalitsusliidu vastutus?**
- **Mis on kohalike omavalitsuste vastutus?**

Mis siis saab, kui spetsialist vahetub?

Teadmine KOV-is JA OVL-is

Räägime andmetest ja andmekorjest

- STAR
 - Menetlused- millal avame? Seire vs seirevälised
 - Juhtumikorralduse kirjeldamine- mille jaoks?
 - Protsessi haldamine- võrgustikutöö
 - Andmete korje läbi registrite- päringud, noore teavitamine

Räägime andmetest ja andmekorjest

- **SIS Tabel- Rahastus**

- Kui projekti sisenenud noor on **STARi kantud** (so sisenenud ja teenuseid hakatud osutama/menetlema), siis tuleb ta ka SISI kanda. Kui noor teenusel osalemise katkestab ja väljub, siis pannakse temale seisundiks „Katkestanud“. **Kui noor „väljud edukalt“, ei pea olema selleks ainult hõivesse liikumine, selleks võivad olla ka muud põhjused, mis on andnud noorele ise edasi liikuda.**
- 25% tööle saanute arvu arvestatakse edukalt väljunute noorte seast või kõigist SIS-tabelisse kantud noortest? Ehk siis kui on SIS- tabelisse kantud 100 noort „edukalt väljunuks“, siis 25% peab olema neist jõudnud tööle? Või kui jõuti 200 nooreni, kellest 100 noort katkestasid ja 100 väljusid edukalt, siis 25% arvestatakse ikkagi 200 noore pealt? Vastus: Tööle saanute % arvutatakse kõikidest projekti sisenenud noorte arvust (SFOS näitajate lehel „Saavutatud väärtus“).
- Kui projektid jõuavad prognoositust rohkemate noorteni, siis kas 25% arvestatakse planeeritud osaluskindade arvust või nende noorte arvust, kelleni on reaalselt jõutud? Vastus: Tööle saanute % arvutatakse kõikidest projekti sisenenud noorte arvust (SFOS näitajate lehel „Saavutatud väärtus“).

- SIS tabelis ei ole sellist kohta kuhu projekt saaks ise kanda, nende teadmise järgi, tööle siirdunud noore info. Seda kontrol lib RTK lõpparuande esitamise järgselt, tehes päringu TÖRi. Projekti elluviija kirjutab SFOS aruande näitajate „Peale teenuse saamist tööhõives olev tööealine elanikkond“ lahtrisse %, mis on nende teadmine ja kirjutavad selgituste lahtrisse, mitu noor on nende kontrolli/info põhjal väljunud projektist hõivesse. Kui TÖR pärin annab teise tulemuse, siis koordinaator teavitab sellest projektijuhti.

Räägime andmetest ja andmekorjest

- SIS laiendatud tabel- teie igapäevane tööriist
 - SIS tabel- rahastus
 - Nähtamatud noored- kellega teenusele jõudmise protsess on alles töös või noor on juba järeltoel. Kuidas te teete huvikaitset, kui teil pole ülevaadet, kellega tööd teete?
 - Andmete kogumine- STAR-is puudub meie vajadustest lähtuv andmeladu. See tähendab, et teenuse arendamiseks on vajalik koguda andmeid teisit. Mõju-uuring+ piirkondlik analüüs. Kas olete seda teinud?
 - Kuidas te teate, kuhu noor suundus peale teenuselt väljumist? Kas te seirate seda ise?